

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) N. B., b) E. K., c) nezl. T. K.,** , zastoupen zákonnou zástupkyní, žalobkyní a), **d) nezl. A. K.,** zastoupená zákonnou zástupkyní, žalobkyní a), všichni zast. Mgr. Milanem Musilem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 7. 2020, č. j. 31 Az 1/2019 – 78,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Milana Musila **se určují** částkou **12 366 Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci se kasační stížností domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 7. 2020, č. j. 31 Az 1/2019 – 78, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí ze dne 11. 12. 2018, č. j. OAM-601/ZA-ZA11-ZA20-2018, jímž žalovaný neudělil žalobcům mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Krajský soud vycházel v napadeném rozsudku ze správního spisu, z něhož vyplývá, že žalobkyně a) podala dne 9. 7. 2018 jménem svým a svých nezletilých dětí [žalobkyně b) zletila v průběhu řízení o kasační stížnosti – pozn. NSS] žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a dne 12. 7. 2018 poskytla údaje k této žádosti. Sdělila především, že se narodila ve městě Tbilisi, je gruzínské národnosti a dorozumí se gruzínským jazykem, vyznává pravoslavné křesťanství, není členkou žádné politické strany a v současnosti není politicky aktivní, je vdaná a její manžel žádá rovněž o udělení mezinárodní ochrany v České republice, má tři nezletilé děti. Rodina přicestovala do České republiky dne 3. 7. 2018, žalobkyni a) (ani jejím dětem) nebyla udělena v minulosti víza nebo povolení k pobytu v jiných státech. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že poslední 2 měsíce měla psychické problémy, lékař v Gruzii jí předepsal antidepresiva. Děti jsou zdravé a žádné léky neužívají. O mezinárodní ochranu požádala z toho důvodu, že se její manžel při svém podnikání dostal do problémů s vládním režimem. Jiné důvody žádosti o mezinárodní ochranu neuvedla.

[3] V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) dne 12. 7. 2018 za účasti tlumočnice gruzínského jazyka především uvedla, že doposud žila se svými dětmi v Tbilisi, nyní tam žije její bratr a rodiče. V místě svého bydliště provozovala obchod s optikou. Zemi původu se rozhodla opustit na začátku května 2018, vycestování rodina financovala z úspor. Na otázku, jaké problémy měl manžel při svém podnikání s vládním režimem, žalobkyně a) odpověděla, že v roce 2015 manžel založil neziskovou organizaci, jejímž cílem bylo, aby se mladí inteligentní lidé začlenili do společnosti a aby děti měly možnost vzdělání a podpory. Dále se tato organizace zajímala například o kvalitu potravin v Gruzii. Manžel žalobkyně a) prostřednictvím internetových stránek zveřejňoval projekty a číslo účtu, kam mohli lidé zasílat finanční prostředky na podporu těchto aktivit. Uvedená organizace je zapsána v soudním rejstříku a její manžel má s sebou i doklad osvědčující její registraci, kromě manžela v ní pracovali také dobrovolníci a spolupracovaly s nimi další neziskové organizace. Organizace byla financována pouze z veřejného účtu, kam mohli lidé posílat finanční prostředky na podporu zmiňovaných projektů, avšak nikdo za celou dobu žádné finanční prostředky neposlal, gruzínská vláda organizaci žádné finanční zdroje neposkytl. Kolik projektů manžel zveřejnil prostřednictvím zmiňované organizace, žalobkyně a) přesně nevěděla; rodinu živil její obchod s optikou. Na otázku, jaké problémy měl manžel s vládním režimem v souvislosti s provozováním neziskové organizace, žalobkyně a) odpověděla, že jí manžel před dvěma lety řekl, že se v restauraci setkal s nějakými vysoce postavenými lidmi z vlády, kteří po něm chtěli, aby ukončil činnost organizace. Konkrétně jí ale nic nesdělil. V květnu 2018 manžel žalobkyni a) řekl, že musí ukončit činnost optiky a odcestovat z Gruzie, protože se tady nechce „*v té špíně vařit*“, konkrétní důvod však nesdělil. Žalobkyně a) dále uvedla, že ona ani její děti žádné problémy v souvislosti se zmiňovanými aktivitami manžela neměly, neměla problémy s policií nebo státními orgány. Důvodem problémů manžela je dle žalobkyně a) to, že se jeho činnost zřejmě nelíbila nějakým politikům; když musela ze dne na den zavřít obchod, pochopila, že situace je asi velmi vážná. Žalobkyně a) dále uvedla, že od roku 1993 do roku 1997 pracovala jako novinářka a vedla pořady o politice. Následně z redakce odešla a poté také redakce ukončila svou činnost. Jiným způsobem politicky aktivní nebyla a v souvislosti s činností novinářky žádné problémy v zemi původu neměla. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že v souvislosti s odcestováním začala být ve stresu, a proto navštívila neurologa v Tbilisi, který jí předepsal lék, který užívá i v ČR. S poskytnutím léčby v Gruzii neměla žádné potíže. K možnosti řešení popsanych problémů přestěhováním v rámci země původu žalobkyně a) uvedla, že Gruzie je tak malá, že by se přestěhováním nic nezměnilo. V případě návratu do země původu se žalobkyně a) obává, že bude ve stresu z toho, co se jí tam může přihodit v souvislosti s činností manžela v neziskové organizaci.

[4] Krajský soud konstatoval, že žalovaný vycházel při posouzení žádosti žalobců především z výpovědi žalobkyně a), doložených materiálů a shromážděných informací o zemi původu, konkrétně z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 2. 1. 2018 a ze zprávy ministerstva zahraničí Spojených států o dodržování lidských práv v Gruzii v roce 2017 a umožnil žalobkyni a), aby se s těmito informacemi seznámila, vyjádřila se k nim a navrhla další podklady rozhodnutí. Této možnosti žalobkyně a) nevyužila a sdělila, že dané informace pro ni nejsou ničím novým, realita v Gruzii je jiná, než se o ní píše. Dále uvedla, že bohužel nemá podklady potvrzující, že byl na jejího manžela činěn nátlak, nechce navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí, ani uvést nové relevantní skutečnosti nebo informace.

pokračování

[5] Krajský soud dospěl k závěru, že se žalovaný námitkami žalobkyně a) podrobně zabýval a posoudil její azylový příběh. Správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalobkyně a) neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že v zemi původu vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, nezmínila žádné potíže politického charakteru ani jiné potíže se státními orgány země původu, nelze tedy dospět k závěru, že by byla v zemi původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Rovněž nebylo prokázáno, že by žalobci mohli mít důvodné obavy z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu; žalobkyně a) neuvedla nic, co by této možnosti nasvědčovalo, naopak opakovaně uvedla, že ona ani její děti nikdy v zemi původu neměly žádné problémy, a to ani se státními orgány. Obavy žalobkyně a) pramení pouze z toho, co jí sdělil manžel v souvislosti s jeho aktivitami v neziskové organizaci, kterou založil. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že zmiňované skutečnosti byly posuzovány v samostatném řízení o udělení mezinárodní ochrany manželovi žalobkyně a), na které v podrobnostech odkázal. Krajský soud nepřisvědčil námitce, podle níž žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav věci, neboť nezajistil výpověď manžela žalobkyně a) a neseznámil žalobkyni a) s jejím obsahem. Krajský soud konstatoval, že žalobkyně a) byla v průběhu správního řízení seznámena s podklady, z nichž žalovaný při svém rozhodování vycházel, přičemž nenavrhla provedení dalších důkazů, tedy ani výslech svého manžela. Žalobkyně a) podala jménem svým a svých dětí samostatnou žádost o udělení mezinárodní ochrany, jejíž důvody odvozovala pouze od problémů vzniklých jejímu manželovi, ty však byly shledány nedůvodnými a jeho žádost byla zamítnuta. Žalovaný tedy postupoval v souladu se zákonem.

[6] Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, podle něhož má žalobkyně a) v případě konkrétní obavy související s aktivitami svého manžela možnost využít právní prostředky, které jí dává země původu. Ze spisové dokumentace nevyplývalo, že by ochrana poskytovaná v Gruzii byla nedostatečná či pro žalobkyni a) nedostupná. Dále krajský soud konstatoval, že k udělení azylu dle § 13 zákona o azylu nebyl dán v posuzovaném případě důvod, neboť žalobci nejsou rodinnými příslušníky uprchlíka, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo § 14 zákona o azylu. Rovněž nebyly naplněny důvody pro udělení humanitárního azylu, na jehož udělení není právní nárok. Žalovaný se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a) a jejich nezletilých dětí a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu, přičemž nezjistil žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný rovněž zkoumal, zda nejsou v posuzované věci splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a či § 14b zákona o azylu, dospěl však k negativnímu závěru, přičemž krajský soud se s jeho názorem ztotožnil. Žalobkyně a) neuvedla žádnou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu v Gruzii stala terčem cíleného zájmu státních orgánů své země původu, z čehož by bylo možné usuzovat, že žalobcům hrozí v případě návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. V daném kontextu žalovaný zopakoval, že žalobkyně a) označila jako jediný důvod odchodu ze země původu obavy související s manželovými aktivitami v neziskové organizaci, kterou založil, žalobci však v této souvislosti nečelili žádným konkrétním potížím a žalobkyně a) nevyužila prostředků ochrany dostupných v zemi původu. Žalobcům v případě návratu do země původu nehrozí ani žádný postih za jejich žádost o mezinárodní ochranu podanou v zahraničí, není známo, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu byli diskriminováni nebo znevýhodňováni ze strany státních orgánů, nebo že by měli problémy se získáním dokladů. Z výpovědi žalobkyně a) ani z evidence žadatelů o udělení

mezinárodní ochrany nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobců, žalovaný tedy v souladu se zákonem konstatoval, že nejsou splněny ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu. Dále krajský soud konstatoval, že námitky ohledně domácího násilí, pronásledování a výhrůžek ze strany bývalého přítele žalobkyně a) poprvé uvedla až v žalobě a dále je nespecifikovala. S ohledem na délku trvání jejího manželství již tuto námitku nelze ani považovat za časově a tudíž ani azylově relevantní.

[7] Žalobci (stěžovatelé) napadají rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž odkazují na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelé mají za to, že napadený rozsudek je nezákonný a nepřezkoumatelný, jelikož jak krajský soud, tak správní orgán rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a na základě nedostatečně zajištěných důkazů, čímž porušily zásadu materiální pravdy.

[8] Stěžovatelé uvádějí, že svůj azylový příběh odvíjeli od problémů, které měl v zemi původu manžel stěžovatelky a), jelikož detaily těchto problémů stěžovatelka a) neznala. Žalovaný k dané argumentaci pouze konstatoval, že tyto problémy byly posuzovány v řízení o žádosti manžela stěžovatelky a), na které odkázal. Stěžovatelé považují tento postup za nezákonný, jelikož azylový spis manžela stěžovatelky a) nebyl připojen k jejímu spisu a nebyl proveden důkaz tímto spisem, ani výpovědi manžela stěžovatelky a), stěžovatelé se tedy s těmito podklady nemohli seznámit a ani se k nim vyjádřit. Žalovaný tedy buď dané podklady nezajistil a neprovedl, nebo je jako podklady hodnotil, avšak opomenul uvést, v každém případě však postupoval nezákonně, přičemž jeho pochybení nenapravit ani krajský soud. Závěr, který v této souvislosti přijal krajský soud, dle stěžovatelů odporuje zásadě materiální pravdy. Stěžovatelé zdůraznili, že se jednalo o dvě oddělená správní řízení, nelze tedy v jednom z nich odkazovat na skutečnosti a důkazy týkající se druhého obsažené v jiném správním spise. Žalovaný navíc závěry zjištěné v řízení o žádosti manžela stěžovatelky a) nijak nehodnotil a ani není zřejmé, co zjistil. Rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek jsou tedy dle stěžovatelů nepřezkoumatelné a nezákonné.

[9] Stěžovatelé trvají na tom, že jim měla být udělena mezinárodní ochrana z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Poukazují přitom na své obavy o život vyplývající z nezákonného jednání vůči manželovi stěžovatelky a). Stěžovatelé opakují, že manžel stěžovatelky a) vyhrožovali vysoce postavení lidé z vlády, kteří po něm chtěli, aby ukončil činnost organizace, manžel se tak při svém podnikání dostal do problémů s vládním režimem. Tuto okolnost dle názoru stěžovatelů ani žalovaný, ani krajský soud řádně neobjasnili a nehodnotili. Žalovaný ve svém rozhodnutí pouze uvedl, že vycházel rovněž ze shromážděných informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v zemi původu stěžovatelů, získané informace však v napadeném rozhodnutí nijak nereflektuje. I v tom spatřují stěžovatelé porušení zásady materiální pravdy, přičemž rozsáhle odkazují na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se uplatňování zmiňované zásady v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelé trvají na tom, že v jejich případě „*dochází k pronásledování a brozbě vážné újmy, které vůči žalobci působí osoba ze státní správy, byť i soukromá osoba*“, přičemž orgány veřejné moci v zemi původu nejsou schopny či ochotny zajistit jejich ochranu. Stěžovatelé uvádějí, že jim nelze klást za vinu, že nevyužili prostředků ochrany dostupných v zemi původu, neboť by dle

pokračování

svého názoru neuspěli, jelikož policii nevěří a právní postupy v zemi původu jsou neúčinné.

[10] Stěžovatelé mají za to, že jimi tvrzené okolnosti představují rovněž důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, neboť jim hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, jelikož manželovi stěžovatelky a) bylo uvedeným způsobem vyhrožováno v souvislosti s jeho projevy a angažovaností, stěžovatelé mají tedy obavu z dalšího jednání daných osob.

[11] Stěžovatelé dále v kasační stížnosti uvedli, že nemají k dispozici podklady, kterými by doložili okolnosti týkající se vydírání manžela stěžovatelky a) bezpečnostními složkami a výhrůžek vůči němu. Zmiňují, že jejich rodina byla vystavena politickým represím již od roku 1992, kdy byli uneseni a drženi ve sklepě, neboť rodina podporovala prvního prezidenta Gruzie Zviada Gamsachurdiu, obdobné zacházení zažil v roce 2007 rovněž bratr stěžovatelky a). Zopakovali, že se manžel stěžovatelky a) dostal do konfliktu s „mafiozními strukturami uvnitř vlády“, a dodali, že v případě návratu do země původu jim hrozí bezprostřední nebezpečí na zdraví a životě. Zdůrazňují, že pokud by bylo možné vrátit se do Gruzie, nezůstali by v „uprchlickém táboře“. Stěžovatelka a) poukazuje na studijní úspěchy svých dětí a hudební nadání stěžovatele c) a uvádí, že jim nebylo umožněno tyto okolnosti uvést v řízení před krajským soudem.

[12] Stěžovatelé rovněž v obecnosti vyjádřili názor, že podaná kasační stížnost přesahuje jejich vlastní zájem.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou, napadený rozsudek dostatečně reflektuje jak konkrétní okolnosti případu stěžovatelů, tak situaci v zemi jejich původu a stav věci byl zjištěn dostatečně. Žalovaný trvá na tom, že žádost stěžovatelů není důvodná, přičemž ani kasační argumentace na uvedeném nic nemění. Stěžovatelka a) měla možnost obrátit se se svými obavami na policii v zemi původu, její nedůvěra ke gruzínským státním orgánům s přihlédnutím ke zjištěným okolnostem případu nemůže být vnímána jako dostatečný důvod pro pasivní přístup k danému problému a využití možnosti vycestování. Stěžovateli zmiňovaná judikatura nemá bližší návaznost na posuzovaný případ. Žalovaný rovněž popírá, že by porušil procesní práva stěžovatelů.

[14] Stěžovatelé následně zaslali soudu podání, v němž opět poukázali na studijní výsledky stěžovatelů b) a c) a přiložili dokumenty dokládající tato tvrzení.

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobami oprávněnými, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006,

č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[17] Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti dostatečné argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[18] Nejvyšší správní soud zejména předesílá, že stěžovatelka a) v průběhu celého řízení především odkazovala na potíže, kterým měl její manžel čelit v zemi původu v souvislosti s provozováním jím založené neziskové organizace. Tvrzení manžela však stěžovatelka a) nijak nerozhojnila, naopak na ně pouze v obecné rovině odkazovala, neboť sama údajně neznala konkrétní okolnosti manželovy situace. Odvozovala-li stěžovatelka a) důvody své žádosti od azylového příběhu prezentovaného jejím manželem v jiném řízení, přičemž se sama omezila na v zásadě obecná tvrzení, pak tím úspěch své žádosti do značné míry spojila s úspěchem manželovy žádosti. Za této situace tedy nelze považovat postup žalovaného, který v dané souvislosti především odkázal na rozhodnutí týkající se žádosti manžela stěžovatelky a) o mezinárodní ochranu, za nesprávný. Kasační stížnost manžela stěžovatelky a) ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 9. 12. 2021, č. j. 5 Azs 268/2020 – 40, odmítl pro nepřijatelnost. V uvedeném usnesení Nejvyšší správní soud především konstatoval, že manžel stěžovatelky a) v průběhu správního řízení neuvedl nic, na základě čeho by bylo možné dospět k závěru, že mu hrozí pronásledování, resp. vážná újma, a nevysvětlil, resp. neuvedl důvody, proč se neobrátil na orgány v zemi původu. Omezil se pouze na vyslovení nedůvěry v činnost policie, z relevantních informací o zemi původu, z nichž žalovaný vycházel, přitom nedostupnost ochrany ze strany státu nevyplynula. Nejvyšší správní soud tedy v dané věci uzavřel, že skutečnosti uváděné manželem stěžovatelky a) nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[19] Namítá-li stěžovatelka a), že nebyla seznámena s obsahem správního spisu týkajícího se manželovy žádosti o mezinárodní ochranu a neměla možnost se k němu vyjádřit, resp. že žalovaný daný spis neprovedl jako důkaz a neprovedl ani výslech manžela stěžovatelky a), nelze než zopakovat, že stěžovatelce a) byla ve správním řízení poskytnuta možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům rozhodnutí a byla vyzvána k navržení případných dalších podkladů, této možnosti však nevyužila, ač zjevně věděla, že

pokračování

dané řízení probíhá. Žalovaný v nyní projednávané věci posuzoval žádost stěžovatelů, a tedy vycházel především z tvrzení stěžovatelky a), k nimž se vyjádřil zcela dostatečně. Odkázala-li stěžovatelka a) na azylový příběh svého manžela, aniž by jeho tvrzení blíže rozvedla a žalovaný konstatoval, že tvrzení manžela stěžovatelky a) posoudil v samostatném řízení, přičemž jeho žádost neshledal důvodnou, a následně se vyjádřil ke konkrétním tvrzením stěžovatelů a okolnostem týkajícím se přímo jejich případu, nezakládá uvedený postup žalovaného nezákonnost ani nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a tedy ani přijatelnost kasační stížnosti.

[20] Stěžovatelé dále namítají, že jim měl být udělen azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu, nebo popřípadě doplňková ochrana dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) téhož zákona, neboť mají odůvodněný strach, že by v zemi původu čelili pronásledování ze strany osob, které údajně vyhrožovaly manželovi stěžovatelky a), jelikož jim vadily aktivity související s provozováním jím založené neziskové organizace, a současně se stěžovatelé z týchž důvodů obávají, že by jim v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jak již bylo uvedeno výše, žalovaný i krajský soud se posouzení azylového příběhu stěžovatelů a poměrů v zemi jejich původu v intencích zmiňovaných ustanovení věnovali, dospěli však k závěru, že stěžovatelé neuvedli skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany dle uvedených ustanovení, přičemž ani ze spisové dokumentace takové důvody nevyplývaly. Žalovaný poukázal především na to, že se stěžovatelé nepokusili využít k řešení své situace týkající se tvrzených výhrůzek neznámých lidí manželovi stěžovatelky a) prostředky, které jsou jim dostupné v zemi původu. Stěžovatelé v této souvislosti namítají, že od nich využití prostředků vnitrostátní ochrany nelze požadovat, neboť by zjevně nemohlo být úspěšné, toto tvrzení však odůvodňují pouze zcela obecně svou nedůvěrou v gruzínskou policii a účinnost zmiňovaných prostředků.

[21] Ani tato argumentace nezakládá dle Nejvyššího správního soudu přijatelnost podané kasační stížnosti. Ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu vymezuje, obdobně jako čl. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), okruh možných původců pronásledování nebo vážné újmy tak, že se jimi „rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu“. Dle čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice tato případná ochrana před nestátními původci pronásledování či vážné újmy musí být účinná, a ne pouze dočasná (k tomu srov. v kontextu ukončení mezinárodní ochrany rozsudek velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 2. března 2010, *Abdulla*, C-175/08, C-176/08, C-178/08 a C-179/08, ECLI: EU:C:2010:105, body 72-73). Zpravidla je tomu tak, pokud poskytovatel ochrany „učíní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup“ (srov. též obdobné znění § 2 odst. 5 zákona o azylu).

Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pouhá subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 – 23). Naopak v případě, že informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Z informací o zemi původu obsažených ve správním spise jsou sice patrné určité nedostatky ve fungování policie a justičního systému v zemi původu stěžovatelů, nejedná se však o skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné dospět k závěru, že orgány v zemi původu *a priori* nejsou schopny či ochotny poskytovat ochranu před jednáním, jaké stěžovatelka a) popisovala (navíc zcela obecně a vágně) v průběhu řízení.

[22] Nejvyšší správní soud dodává, že o nízké hodnověrnosti tvrzení stěžovatelů či případně o nedůvodnosti jejich obav svědčí vedle nekonkrétnosti azylového příběhu manžela stěžovatelky a) a tím spíše příběhu samotné stěžovatelky a), který zcela postrádá nezbytné detaily, rovněž skutečnost, že těmito tvrzením o tom, že jim vyhrožovaly neznámé osoby, chybí vnitřní konzistentnost, neboť nekorespondují přinejmenším s tvrzeným rozsahem aktivit neziskové organizace založené manželem stěžovatelky a). Jak totiž vyplývá z výpovědi stěžovatelky a) a rovněž z informací známých soudu ze spisové dokumentace týkající se řízení o kasační stížnosti jejího manžela, daná nezisková organizace zveřejnila za dobu své existence, tj. od roku 2015, pouze 2 nebo 3 projekty, na jejichž podporu navíc nikdy nikdo neposlal žádné finanční prostředky. Aktivita manžela stěžovatelky a) se jeví z tohoto pohledu jako zcela neúspěšné a za této situace není vůbec zřejmé, proč by stěžovatelé v souvislosti s takovou činností, či spíše nečinností zmiňované neziskové organizace měli v zemi původu čelit hrozbě pronásledování či skutečnému nebezpečí vážné újmy, tím méně pak z daného azylového příběhu vyplývá alespoň přiměřená pravděpodobnost, že by se na tomto pronásledování či působení vážné újmy měly podílet osoby spojené s výkonem státní moci.

[23] Tvrzení, která stěžovatelé nově uplatnili až v kasační stížnosti, se pak nejeví jako hodnověrná již z toho důvodu, že je stěžovatelka a) nezmínila nikdy dříve v průběhu předcházejícího řízení. I kdyby však soud připustil jejich pravdivost, je třeba poukázat na skutečnost, že se týkají událostí, k nimž došlo v letech 1992 a 2007, tedy dlouho před tvrzenými událostmi, které údajně donutily stěžovatele vycestovat. Tvrzení vztahující se k roku 2007 se navíc týkají tolika bratra stěžovatelky a), nikoliv stěžovatelů samotných. Stěžovatelé přitom nijak neozřejmili, jakým způsobem tvrzené skutečnosti souvisí s jejich vycestováním či jejich aktuální situací.

[24] Poukazuje-li stěžovatelka a) na míru integrace rodiny do české společnosti a na studijní výsledky svých dětí, nelze než uzavřít, že tyto skutečnosti nemohou samy o sobě vést k udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu nebo doplňkové ochrany dle § 14a odst. a 2 písm. b) zákona o azylu, přičemž možnost udělení jiných typů mezinárodní ochrany stěžovatelé vůbec nenamítali. K řešení pobytové situace rodiny je tedy zapotřebí využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z těchto důvodů tedy Nejvyšší správní soud nepřikročil ani k provedení důkazů stěžovateli předloženými listinami.

pokračování

[25] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že jeho dosavadní judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na všechny stěžovateli uplatněné námitky. Nejvyšší správní soud tedy neshledal žádný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[26] I když Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, stalo se tak dle § 104a s. ř. s. (byť v jeho znění před novelou provedenou zákonem č. 77/2021 Sb., viz přechodné ustanovení čl. II k tomuto zákonu) pro její nepřijatelnost, Nejvyšší správní soud tedy obdobně jako např. v usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 – 28, vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020 - 33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je právě odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu, výrok o náhradě nákladů řízení se tedy v takovém případě opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšným stěžovatelům právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

[27] V řízení o kasační stížnosti byli stěžovatelé zastoupeni advokátem Mgr. Milanem Musilem, kterého jim ustanovil již krajský soud v řízení o žalobě (viz § 35 odst. 10 poslední věta s. ř. s.). Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 3 100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že se jednalo o společné úkony při zastupování čtyř osob, náleží advokátovi za každý úkon a každou osobu odměna 3 100 Kč snižená o 20 % [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu] a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 10 220 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH 21 %, celkem tedy přísluší zástupci stěžovatelů částka 12 366 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. prosince 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu